

Syyttäjien ja poliisin menettely esitutkinnan esiselvityksessä

KANTELU

Apulaisvaltakunnansyyttäjä siirsi 17.11.2021 oikeuskanslerille valtakunnansyyttäjälle osoitetun asianajaja A:n laatiman kantelun, jossa asianajaja B (kantelija) arvosteli Etelä-Suomen syyttäjälleen erikoissyyttäjä C:n menettelyä.

Erikoissyyttäjä C on toiminut syyttäjänä asiassa, jossa kantelija on ollut yhden rikoksesta epäiltyä puolustaja. Kantelun mukaan ennen syytteen nostamista C oli pyytänyt poliisia selvittämään, oliko asiassa syytä epäillä rikosta sen johdosta, että kantelija olisi uhkaillut päämiestään. C:n ilmoituksen johdosta poliisi aloitti esiselvityksen ja kuulusteli kantelijan päämiestä. C on samanaikaisesti itse pyytänyt kantelijalta vastinetta. Kun kantelija toimitti pyydetyn vastineen, niin C toimitti sen asian toiselle syyttäjälle ja poliisille vastoin kantelijan nimenomaista kieltoa.

Kantelija arvostelee C:n menettelyä, sillä asiassa on jäänyt epäselväksi, mistä menettelystä selvityspyynnössä on ollut kyse. Kantelijan mukaan C on johtanut häntä harhaan, kun hänelle ei kerrottu esiselvityksestä, jossa häntä epäiltiin rikoksesta. Kantelija arvostelee myös sitä, että C oli luovuttanut asianajosalaisuuksia sisältäneen vastineen poliisille. Kantelija toteaa, että oikeudenmukaisesta oikeudenkäynnistä ei voi olla kyse, jos syyttäjä syyteharkinnan aikana käyttää virka-asemaansa selvittääkseen niitä seikkoja, mistä oikeudenkäynnissä tuleva vastapuoli ja tämän asianajaja ovat luottamuksellisesti keskustelleet. Lisäksi kantelija arvosteli sitä, ettei syyttäjä vastannut hänen tietopyyntönsä.

SELVITYS

Kanteluasiakirjoista ilmenneiden seikkojen johdosta otin tutkittavakseni myös tutkinnanjohtajien sekä Etelä-Suomen syyttäjälueen erikoissyyttäjä D:n menettelyn asiassa.

Apulaisvaltakunnansyyttäjä on antanut 11.4.2022 lausunnon (Dnro 008/41/20), jonka oheen on liitetty erikoissyyttäjien C ja D selvitykset.

Poliisihallitus on antanut 6.5.2022 lausunnon (POL-2022-19932), jonka oheen on liitetty Helsingin poliisilaitoksen lausunto sekä rikoskomisario E:n ja rikostarkastaja F:n selvitykset.

RATKAISU

1 Tapahtumatiedot

Etelä-Suomen syyttäjälueen erikoissyyttäjä C on toiminut yhtenä syyttäjänä niin sanotussa Katiska -rikosasiassa. Kantelija on toiminut yhden rikoksesta epäillyn puolustajana. Syyte asiassa nostettiin 16.1.2020.

Rikosasiassa tutkijana toiminut Helsingin poliisilaitoksen vanhempi konstaapeli ja kantelija ovat lähettäneet toisilleen sähköposteja 4.11.2019. Viimeisessä viestissään 5.11.2019 konstaapeli on muun ohella kirjoittanut, että kantelijan päämies oli kertonut poliisille, että kantelija oli tapaaamisen aikana uhkaillut tätä. Konstaapeli on 5.11.2019 välittänyt hänen ja kantelijan välisen keskustelun tiedoksi myös erikoissyyttäjä D:lle ja C:lle.

Erikoissyyttäjä C on lähettänyt 14.11.2019 kantelijalle sähköpostin:

”Asianajaja B,

alla oleva viestittely on tullut syyttäjille tiedoksi. Kyse on vakavasta asiasta ja harkitsemme toimenpiteisiin ryhtymisestä kirjoituksessa ilmi käyvän uhkailun ja vankilaan viedyn tiedon johdosta. Haluaisimme ennen sitä kuulla, onko Teillä, B, jotakin ilmoitettavaa/lausuttavaa tai vastaavaa kyseisestä asiasta. Määräaika mahdollisille kommenteille ja muille kannanotoille on ensi viikon maanantai 18.11.2019 klo 16.15.

C, erikoissyyttäjä

D, erikoissyyttäjä”

Kantelija on vastannut C:lle samana päivänä: ” Mistähän vankilaan viedystä uhkailusta / tiedosta on kyse? Näillä tiedoilla en pysty kommentoimaan.” Tähän C on vastannut: ”Kiitos nopeasta vastauksestanne. Ryhdymme harkitsemaan mahdollisia toimenpiteitä!” Kantelija on vastannut,

että hänen viestinsä ei ollut vastine, vaan hän tarvitsee lisätietoja, mistä tiedoista ja uhkauksista olisi kyse, jotta voi antaa vastineensa. C on vastannut, että kyse on vanhemman konstaapelin 5.11.2019 lähettämästä sähköpostista, josta ilmenee, että kantelija olisi uhkaillut päämiestään ja vienyt viestiä, että tämä ei saa puhua eräästä kanssavastaajasta.

Kantelija on 18.11.2019 lähettänyt C:lle vastineeksi nimeämänsä vastauksen. Vastineen saate-sähköpostissa kantelija on todennut lähettävänsä vastineen vain C:lle ja että tämän kannattaa lukea vastine tarkkaan ennen kuin lähettää sitä mihinkään, esimerkiksi jutun toiselle syyttäjälle. Vastineessaan kantelija on ilmoittanut, että se sisältää asianajajalain 5 c §:n ja oikeudenkäymiskaaren 15 luvun 17 §:n perusteella salassapidettävää tietoa, jota tulee käsitellä sellaisena. Kantelija on todennut, että päämiehen kyseisissä säännöksissä tarkoitettu lupa tietojen antamiseen koskee vain tätä selvitystä eikä hänen suostumustaan voida tulkita siten, että hän sallisi nyt annettavien tietojen käytön missään muussa yhteydessä tai sen luovuttamista kenellekään muulle.

C on 19.11.2019 välittänyt kantelijan vastineen erikoissyyttäjä D:lle ja tutkinnanjohtaja E:lle. Saateviestissään C on todennut välittävänsä samalla poliisille kantelijan asiakirjapyynnön, joka löytyy vastineesta. Kantelija on lähettänyt C:lle 19.12.2019 muistutuksen tietopyynnöstä. C on ilmoittanut välittäneensä pyynnön jo 19.11.2019 Helsingin poliisilaitokselle. Tämän jälkeen kantelija on kysynyt asiakirjoista poliisilta, joka on toimittanut ne kantelijalle 20.12.2019.

Helsingin poliisilaitoksella on 14.11.2019 kirjattu ilmoitus 5500/S/27521/19. Tutkintailmoituksen selostukseen on kirjattu, että kyse on erikoissyyttäjä C:n pyynnöstä toimitettavasta esiselvityksestä. C on ilmoittanut poliisille saaneensa tietoja, joiden mukaan kantelija olisi pelotellut ja uhkaillut päämiestään johtuen siitä, mitä tämä on kertonut poliisille esitutkintakuulustelussa. Esiselvityksessä poliisi kuulusteli kantelijan päämiestä 14.11.2019. Kuulustelussa tämä ilmoitti, ettei tiedä mistä asiassa on kysymys. Rikoskomisario F on tehnyt 20.12.2019 päätöksen, että esitutkintaa ei toimiteta, sillä asiassa ei ole syytä epäillä rikosta. Päätöksen perusteluissa on viitattu päämiehen kuulustelun lisäksi kantelijan syyttäjälle antaman vastineen sisältöön.

Kantelija on kannellut 20.1.2020 valtakunnansyyttäjälle C:n menettelystä asiassa pyytäen valtakunnansyyttäjää muun ohella arvioimaan, onko erikoissyyttäjä C menettelynsä johdosta esteellinen toimimaan asiassa syyttäjänä ja toiminut muutoin asiassa lain- ja velvollisuuksiensa mukaisesti.

Valtakunnansyyttäjä on päätöksessään 29.1.2020 (Dnro 008/41/20) todennut, että hänellä käytössä olleista asiakirjoista sekä poliisin tekemä esitutkintapäätös että kantelijan vastaus C:lle ovat olleet merkittävältä osin salattu. Valtakunnansyyttäjä ei ole voinut arvioida C:n esteellisyyttä toimitetun aineiston perusteella. Päätöksessä on todettu, että esteellisyyttä koskeva kysymys on ratkaistu kiireellisenä, koska asian pääkäsittely alkaa 30.1.2020. Päätöksen perusteluissa

on todettu, että syyttäjän tehtävänä on ensisijaisesti itse arvioida esteellisyytensä asiassa. Tarvittaessa asiassa voidaan pyytää myös tuomioistuimen kannanotto. Valtakunnansyyttäjä on todennut, että syyttäjän menettelyn lainmukaisuuden ja mahdollisen muun moitittavuuden arvioinnista annetaan erillinen päätös myöhempänä ajankohtana. Tältä osin asiaa on selvitetty Syyttäjälaitoksessa erikoissyyttäjä C:lle 30.9.2020 osoitetulla selvityspyynnöllä, johon C on antanut selvityksensä.

Kantelua ei ole kuitenkaan ratkaistu Syyttäjälaitoksessa vaan apulaisvaltakunnansyyttäjä on 17.11.2021 tehnyt päätöksen (Dnro 008/41/20) asian siirrosta oikeuskanslerille. Päätöksessä on todettu, että valtakunnansyyttäjä on ratkaissut esteellisyyttä koskevan väitteen. Kantelun ratkaisematon osa sisältää väitteitä tosiseikoista, joiden perusteella mahdollisesti tulee harkittavaksi kysymys siitä, onko syyttäjää syytä epäillä rikoksesta. Valtakunnansyyttäjä ei ole toimivaltainen ratkaisemaan syyttäjän menettelyyn kohdistuvaa väitettä, jossa selvästi tuodaan ilmi mahdollinen rikokseen syyllistyminen. Toimivaltainen viranomainen ratkaisemaan asia on poliisi tai syyttäjätoimivaltuuksia käyttäen oikeuskansleri. Apulaisvaltakunnansyyttäjä on katsonut tarkoituksenmukaisemmaksi siirtää asian oikeuskanslerille.

2 Sovellettavat säännökset

Perustuslain 2 §:n 3 momentin mukaan julkisen vallan käytön tulee perustua lakiin. Kaikessa julkisessa toiminnassa on noudatettava tarkoin lakia.

Perustuslain 21 §:n mukaan jokaisella on oikeus saada asiansa käsitellyksi asianmukaisesti ja ilman aiheutonta viivytystä lain mukaan toimivaltaisessa tuomioistuimessa tai muussa viranomaisessa sekä oikeus saada oikeuksiaan ja velvollisuuksiaan koskeva päätös tuomioistuimen tai muun riippumattoman lainkäyttöelimen käsiteltäväksi. Käsittelyn julkisuus sekä oikeus tulla kuulluksi, saada perusteltu päätös ja hakea muutosta samoin kuin muut oikeudenmukaisen oikeudenkäynnin ja hyvän hallinnon takeet turvataan lailla.

Esitutkintalain 2 luvun 1 §:n 1 momentin mukaan esitutkinnan toimittaa muu poliisi kuin suoje-
lupoliisi. Pykälän 2 momentin mukaan poliisin lisäksi esitutkintaviranomaisia ovat rajavartio-,
tulli- ja sotilasviranomaiset. Niiden esitutkintatoimivallasta säädetään rikostorjunnasta Rajavar-
tiolaitoksessa annetussa laissa (108/2018), rikostorjunnasta Tullissa annetussa laissa
(623/2015) ja sotilaskurinpidosta ja rikostorjunnasta puolustusvoimissa annetussa laissa
(255/2014). Pykälän 3 momentin mukaan esitutkintaviranomaisten lisäksi esitutkintaan osallis-
tuu syyttäjä.

Esitutkintalain 2 luvun 2 §:n mukaan esitutkintaa johtaa tutkinnanjohtaja. Saman luvun 3 §:n mukaan tutkija suorittaa tutkinnanjohtajan johdon ja valvonnan alaisena epäiltyä rikosta koskevat kuulustelut ja muut esitutkinta-toimenpiteet sekä toteuttaa tutkinnanjohtajan antamat asian tutkintaa koskevat määräykset ja suorittaa muut tutkijalle lain mukaan kuuluvat toimenpiteet.

Esitutkintalain 5 luvun 2 §:n 1 momentin mukaan esitutkintaviranomaisen on syyttäjän pyynnöstä toimitettava esitutkinta tai suoritettava esitutkintatoimenpide. Esitutkintaviranomaisen on muutenkin noudatettava syyttäjän määräyksiä, joilla pyritään turvaamaan asian selvittäminen 1 luvun 2 §:ssä tarkoitetulla tavalla.

Esitutkintalain 3 luvun 3 §:n 1 momentin mukaan esitutkintaviranomaisen on toimitettava esitutkinta, kun sille tehdyn ilmoituksen perusteella tai muuten on syytä epäillä, että rikos on tehty. Pykälän 2 momentin mukaan ennen esitutkinnan aloittamista esitutkintaviranomaisen on tarvittaessa selvittävä 1 momentissa tarkoitettuun rikosepäilyyn liittyvät seikat erityisesti siten, että ketään ei aiheettomasti aseteta rikoksesta epäillyn asemaan ja että asian sitä edellyttäessä voidaan tehdä 9 §:n 1 momentissa tai 10 §:n 1 momentissa tarkoitettu ratkaisu esitutkinnan toimittamatta jättämisestä. Esitutkinnan aloittamista edeltäviin toimenpiteisiin sovelletaan soveltuvin osin tämän lain säännöksiä. Säännöksen esitöissä on muun ohella todettu tärkeää olevan, että asian selvittämisvaiheessa ei vaaranneta tai kierretä rikoksesta epäillyn oikeutta olla myötävaikuttamatta rikoksensa selvittämiseen sekä todistajan oikeutta vai velvollisuutta kieltäytyä todistamasta jostakin seikasta ([HE 222/2010 vp](#) s. 179-180).

Esitutkintalain 4 luvun 3 §:n mukaan rikoksesta epäillyllä on oikeus olla myötävaikuttamatta sen rikoksen selvittämiseen, josta häntä epäillään.

Esitutkintalain 4 luvun 9 §:n mukaan, kun henkilöön kohdistetaan esitutkintatoimenpiteitä, hänelle on mahdollisimman nopeasti ilmoitettava hänen asemansa esitutkinnassa. Tällainen ilmoittamisvelvollisuus koskee myös asemassa tapahtuneita muutoksia. Esitutkintalain 4 luvun 16 §:ssä säädetään rikoksesta epäilylle ilmoitettavista oikeuksista.

Esitutkintalain 4 luvun 11 §:n 1 momentin mukaan rikoksesta epäiltynä kiinniotetulla, pidätetyllä tai vangitulla on oikeus pitää yhteyttä avustajaansa tapaamalla, kirjeitse ja puhelimitse siten kuin tutkintavankeuslaissa (768/2005) ja poliisin säilyttämien henkilöiden kohtelusta annetussa laissa (841/2006) tarkemmin säädetään. Pykälän 2 momentin mukaan esitutkintaviranomaisen on huolehdittava siitä, että epäillyn ja hänen avustajansa yhteydenpidon luottamuksellisuus turvataan.

Oikeudenkäymiskaaren 17 luvun 18 §:n 1 momentin mukaan jokaisella on oikeus kieltäytyä todistamasta siltä osin kuin todistaminen saattaisi hänet tai häneen 17 §:n 1 momentissa tarkoitetussa suhteessa olevan henkilön syytteen vaaraan tai myötävaikuttaisi hänen tai häneen mainitussa suhteessa olevan henkilön syyllisyyden selvittämiseen.

Oikeudenkäymiskaaren 17 luvun 25 §:n 2 momentin mukaan tuomioistuin ei saa rikosasiassa hyödyntää 18 §:ssä säädetyn vaitiolo-oikeuden vastaisesti hankittua todistetta. Hyödyntämis-kielto koskee myös todistetta, joka on hankittu muussa menettelyssä kuin esitutkinnassa tai rikosasian oikeudenkäynnissä henkilöltä pakkokeinon käyttämisen uhalla tai muutoin vastoin hänen tahtoaan, jos hän oli tällöin epäiltynä tai vastaajana rikoksesta taikka esitutkinta tai oikeudenkäynti oli vireillä rikoksesta, josta häntä syytetään, ja jos todisteen hankkiminen rikosasiassa olisi ollut vastoin 18 §:ää.

Syyttäjälaitoksesta annetun lain 9 §:n (32/2019) mukaan syyttäjän tehtävänä on huolehtia rikos-oikeudellisen vastuun toteuttamisesta hänen käsiteltävänä olevassa asiassa tasapuolisesti, joutuisasti ja taloudellisesti asianosaisten oikeusturvan ja yleisen edun edellyttämällä tavalla.

Syyttäjän esteellisyydestä säädetään Syyttäjälaitoksesta annetun lain 24 §:ssä ja esitutkintavirkamiehen esteellisyydysperusteista esitutkintalain 2 luvun 8 §:ssä.

Julkisuuslain 14 §:n 1 momentin mukaan viranomaisen asiakirjan antamisesta päättää se viranomainen, jonka hallussa asiakirja on, jollei 15 §:n 3 momentissa tai muualla laissa toisin säädetä. Pykälän 2 momentin mukaan tiedon asiakirjan sisällöstä antaa se viranomaisen henkilöstöön kuuluva, jolle viranomainen on tämän tehtävän määrännyt tai jolle se hänen asemansa ja tehtäviensä vuoksi muuten kuuluu.

Viranomaisten toiminnasta annetun lain (julkisuuslaki) 14 §:n 3 momentin mukaan jos virkamies tai muu 2 momentissa tarkoitettu henkilö kieltäytyy antamasta pyydettyä tietoa, hänen on: 1) ilmoitettava tiedon pyytäjälle kieltäytymisen syy; 2) annettava tieto siitä, että asia voidaan saattaa viranomaisen ratkaistavaksi; 3) tiedusteltava asian kirjallisesti vireille saattaneelta tiedon pyytäjältä, haluaako hän asian siirrettäväksi viranomaisen ratkaistavaksi; sekä 4) annettava tieto käsittelyn johdosta perittävistä maksuista.

Julkisuuslain 14 §:n 4 momentin mukaan tässä pykälässä tarkoitettu asia on käsiteltävä viivytyksettä, ja tieto julkisesta asiakirjasta on annettava mahdollisimman pian, kuitenkin viimeistään kahden viikon kuluessa siitä, kun viranomainen on saanut asiakirjan saamista koskevan pyynnön. Jos pyydettyjä asiakirjoja on paljon tai niihin sisältyy salassa pidettäviä osia tai jos muu niihin rinnastettava syy aiheuttaa sen, että asian käsittely ja ratkaisu vaativat erityistoimenpiteitä

tai muutoin tavanomaista suuremman työmäärän, asia on ratkaistava ja tieto julkisesta asiakirjasta annettava viimeistään kuukauden kuluessa siitä, kun viranomainen on saanut asiakirjan saamista koskevan pyynnön.

Valtion virkamieslain 14 §:n mukaan virkamiehen on suoritettava tehtävänsä asianmukaisesti ja viivytyksettä.

3 Asiassa saadusta selvityksestä

Erikoissyyttäjä C on todennut valtiosyyttäjän selvityspyyntöön antamassaan selvityksessään: ”- - sovimme yhdessä, että poliisi tekee esiselvityksen asiasta ja syyttäjät lupasivat samalla kysyä asianajaja B:ltä hänen kommenttiaan asiaan. Ja näin tapahtuikin 14.11.2019 lähetetyllä sähköpostilla - - ”. Lähtökohtaisesti vaikuttaa siten siltä, että syyttäjien tarkoituksena on ollut pyytää kantelijalta tietoja poliisin tekemää esiselvitystä varten.

C:n ilmoitusta tukee se, että poliisin kirjaaman tutkintailmoituksen mukaan asiassa 5500/S/27521/19 oli kyse erikoissyyttäjä C:n pyynnöstä suoritettavasta esiselvityksestä. Valtiosyyttäjälle antamassa selvityksessä C on tarkentanut kirjauksen olevan osin vajavainen, sillä tosiasiallisesti ”esiselvitys oli siis syyttäjien C/D ja poliisin yhteinen päätös.”

Poliisin ja syyttäjien yhteistyötä asiassa osoittaa osaltaan myös se, että syyttäjät ovat lähettäneet kantelijalle osoittamansa viestit myös poliisille. Sen jälkeen kun syyttäjät olivat lähettäneet kantelijalle 14.11.2019 selvityspyynnön, niin C oli lähettänyt poliiseille viestin: ”B lähettäneet jotakin lausuntoa meille. Odottelemme ja sillä välin G:n lupaamat toimet etenevät.” Tämäkin viittaa siihen, että syyttäjä ja poliisi ovat toimineet yhteistyössä ja kantelijan vastine on ollut tarkoitus toimittaa esiselvitystä tekeväälle poliisille, kuten on tapahtunutkin. Toisaalta yhteistyöhön viittaa sekin, että poliisi oli kuulustellut kantelijan päämiestä, mutta ei tämän jälkeen ryhtynyt itse toimenpiteisiin kantelijan kuulemiseksi tai päättänyt esiselvitystä. Vaikuttaa siltä, että poliisin esiselvitys on jäänyt odottamaan syyttäjien kantelijalta pyytämää vastinetta.

Rikoskomisario E on selvityksessään todennut tutkijan lähettäneen sähköpostia tutkintaryhmän jäsenille ja syyttäjille sähköpostiviesteistä, jonka sisällön mukaan kantelija olisi ”uhkaillut” päämiestään vankilatapaamisen aikana. E on todennut: ”Sovimme yhdessä syyttäjien kanssa pidentyissä palaverissa, että suoritetaan asiassa esitutkintalain 3:3.2 tarkoittama esiselvitys. Poliisi kirjasi tapahtumasta S-ilmoituksen ja [päämies] kuulusteltiin asiassa. Kysymys on ollut normaalia poliisin ja syyttäjien välisestä yhteistyöstä.” Edelleen E kertoo saaneensa C:ltä 19.11.2019 sähköpostilla kantelijan vastineen. E on toiminut tutkinnanjohtajana 21.11.2019 asti, jolloin tutkinnanjohtajaksi on vaihtunut rikostarkastaja F.

Rikostarkastaja F on kertonut saaneensa asian tutkinnanjohtajuuteensa, koska poliisissa katsottiin asianmukaiseksi, että rikosasiaan liittyvän avustajan menettelyn esiselvitys suoritetaan pääasiaa tutkivan toiminnon sijaan eri toiminnossa. F ei enää itse oma-aloitteisesti hankkinut mitään selvitystä, vaan aineisto oli jo kerätty kun hän tuli tutkinnanjohtajaksi. F on tehnyt 20.12.2019 päätöksen, että esitutkintaa ei toimiteta, koska asiassa ei ole syytä epäillä rikosta.

Oikeuskanslerin selvityspyyntöön antamassaan vastauksessa erikoissyyttäjä C ja D ovat kertooneet tapahtumista osin toisin kuin C oli ensimmäisessä selvityksessään tehnyt. Erikoissyyttäjä D on kertonut, että poliisi halusi tehdä selvitystä kantelijan toimista päämiehensä puolustajana. Asiasta oli puhuttu poliisin kanssa. D on kuitenkin todennut, että hänen tietoonsa poliisi kirjaama S-ilmoitus oli tullut vasta nyt selvityspyynnön yhteydessä. Hän on todennut, että S-ilmoituksessa on ollut kyse esiselvitykseen liittyvästä asiasta, johon syyttäjät eivät olleet osallisia eivätkä syyttäjät olleet pyytäneet kantelijalta tietoja poliisin tekemää esiselvitystä varten. Syyttäjien intressissä on ollut kartoittaa rikoksessa epäiltyyn mahdollisesti kohdistuneita vaikuttamisyrityksiä, joista asianajajalla olisi saattanut olla tietoa.

Oikeuskanslerin selvityspyyntöön antamassaan vastauksessa erikoissyyttäjä C on puolestaan lausunut hänelle vasta myöhemmin selvinneen, että poliisi oli jo 14.11.2019 tehnyt omasta selvityksestään S-ilmoituksen. Poliisi oli 18.11.2019 C:n pyynnöstä lähettänyt hänelle S-ilmoituksen sähköpostilla. C on kertonut, että hän on arvioinut D:n kanssa yhdessä asiaa ja katsonut, että kantelijan kirjoituksen lähettäminen poliisille oli mahdollista. Tuossa vaiheessa C:llä oli tiedossa, että poliisilla oli meneillään esiselvitys. Oikeuskanslerille antamassaan selvityksessä C on todennut ulkoisesti asian näyttävän siltä kuin syyttäjä olisi pyytänyt poliisia tekemään esiselvityksen, mutta tosiasiasa poliisi halusi selvittää asianajajan toimia, keskusteli asiasta syyttäjien kanssa ja päätti tehdä asiasta esiselvityksen.

Asiassa saadut selvitykset ovat osin varsin ristiriitaiset. Oikeuskanslerille annettujen selvitysten perusteella syyttäjät ovat keskustelleet poliisin kanssa esiselvityksestä, mutta eivät kuitenkaan olisi olleet tietoisia esiselvityksen alkamisesta lähettäessään viestin kantelijalle. Poliisin mukaan esiselvityksestä päätettiin puolestaan syyttäjien kanssa yhdessä ja myös erikoissyyttäjä C ilmoitti näin ensimmäisessä selvityksessään. Kiistatonta on, että näiden keskustelujen jälkeen poliisi on kirjannut S-ilmoituksen ja kuullut kantelijan päämiestä. Siltikään syyttäjät eivät selvitystensä mukaan olisi olleet tietoisia poliisin esiselvityksestä, kun he ovat samaan aikaan lähettäneet kantelijalle samaa asiaa koskevan viestin. Vaikka syyttäjien lähettämä viesti on selvitysten mukaan ollut poliisin esiselvityksestä erillinen asia, niin silti syyttäjät ovat lähettäneet kantelijalle osoittamansa viestit tiedoksi myös poliisille. Myöhemmin he ovat lähettäneet poliisille myös kantelijalta saadun vastineen. C:n mukaan hän oli tuolloin tietoinen poliisin esiselvityksestä ja he olivat arvioineet vastineen lähettämisen poliisille yhdessä D:n kanssa. D on puolestaan kertonut, että hänen tietoonsa S-ilmoitus tuli vasta oikeuskanslerin selvityspyynnön yhteydessä. Poliisi on puolestaan saanut koko ajan tietoonsa syyttäjien viestittelyn kantelijan kanssa,

mutta ei olisi ilmoittanut syyttäjille esiselvityksen avaamisesta ja siinä tehdystä kuulustelusta kuitenkaan ennen kuin 18.11.2019.

Totean, että tässä vaiheessa tapahtumista kulunut aika on voinut vaikuttaa tarkkoihin muistikuviin. Tähänkin nähden asiassa saadut selvitykset ovat varsin ristiriitaisia, mikä vaikeuttaa osin asian arviointia. Syyttäjien ja poliisien käymistä keskusteluista ei ole tarkempaa selvitystä. Näissä olosuhteissa laillisuusvalvonnallisessa arvioinnissa olennaista on se, miltä virkamiesten menettely vaikuttaa saadun selvityksen perusteella ulkopuolisen tarkkailijan näkökulmasta eikä yksinomaan se, mitä virkamiehet ovat itse menettelyjensä tarkoituksiksi jälkikäteen esittäneet.

4 Syyttäjien menettelyn arviointi

Syyttäjälaitoksesta annetun lain 9 §:n syyttäjien tehtävämäärittely ei ole toimivaltasäännös. Se ei perusta syyttäjälle yleistä toimivaltaa mihin tahansa toimenpiteisiin noiden tehtävien toteuttamiseksi. Silloin kun toimenpiteellä joudutaan puuttumaan yksityisen tai yhteisön oikeuspiiriin, toimivallan tulee perustua nimenomaiseen säännökseen.

Kuten apulaisvaltakunnansyyttäjä on lausunnossaan todennut, niin syyttäjien ja asianosaisten välillä on vakiintuneesti kirjeenvaihtoa eikä tällainen laadultaan edellytä nimenomaista toimivaltasäännöstä. Erillistä säännöstä ei tarvitse siihen, että syyttäjä vapaamuotoisesti tiedustelee avustajalta tulevaan pääkäsittelyyn liittyviä näkemyksiä. Näidenkin toimien yhteydessä tulee kuitenkin ottaa huomioon, ettei niillä loukata kenenkään oikeuksia tai esimerkiksi kierretä esiselvityksen tai esitutkinnan toimittamisen velvoitteita.

Selvityksissään syyttäjät ovat esittäneet, että heidän kantelijalle lähettämänsä viestin tarkoituksena oli vapaamuotoinen tiedustelu. Syyttäjien mukaan tarkoituksena ei ollut saada kantelijalta tietoja hänen oman menettelynsä rikosoikeudelliseksi arvioimiseksi, vaan tietoja kantelijan päämieheen kohdistuneen väitetyn uhan todenperäisyydestä liittyen heillä käsittelyssä olleeseen rikosasiaan. Totean, että syyttäjien esittämää tarkoitusta ei ilmene kuitenkaan heidän kantelijalle lähettämistä viesteistä.

Syyttäjät ovat ensimmäisessä viestissään todenneet, että he harkitsevat ”toimenpiteisiin ryhtymistä kirjoituksessa käyvän uhkailun ja vankilaan viedyn tiedon johdosta”. Jo tämä viesti on siten rajannut kommentoitavan asian yksinomaan väitettyihin kantelijan uhkauksiin eikä esimerkiksi vankilatapaamisten käytännön järjestelyihin, joihin kantelijan ja poliisin aiemmat viestit ovat osaltaan liittyneet. Tämän jälkeen kantelija on vielä erikseen kysynyt, mistä tiedoista ja mistä uhkauksista olisi kyse. Syyttäjät ovat vastanneet, että kyse on 5.11.2019 sähköpostista, jonka mukaan kantelija olisi uhkaillut päämiestään ja vienyt viestiä, ettei tämä saisi puhua eräästä kanssavastaajasta. Syyttäjät ovat siten kohdistaneet pyyntönsä tässäkin vaiheessa vain väitettyyn kantelijan omaan menettelyyn.

Olosuhteet ovat sellaiset, että ulkopuolisen tarkastelijan näkökulmasta vaikuttaa syyttäjien viestien tarkoituksena olleen saada kantelijalta tietoja hänen oman menettelynsä rikosoikeudelliseksi arvioimiseksi, mihin tarkoitukseen syyttäjät ovat vastineen poliisille toimittaneetkin. Objektiiivisesti arvioituna menettelyssä on katsottava olleen kyse siitä, että syyttäjät olivat pyytäneet kantelijalta tietoja poliisin esiselvitykseen, jossa on selvitetty sitä, onko kantelijan syytä epäillä syyllistyneen rikokseen. Vastineessaan kantelija oli itsekin viitannut poliisin suorittamaan päämiehensä esiselvityksen kuulusteluun, joten tälläkin perusteella syyttäjien on täytynyt olla tietoinen samaa asiaa koskeneen esiselvityksen käynnistymisestä, kun C on toimittanut sen poliisille. Myös D on ollut tietoinen vastineen toimittamisesta poliisille ja sen sisällöstä.

Kantelijalle vastinetta ei ole hankkinut esitutkintaviranomainen vaan syyttäjät. Vastine hankittiin ja toimitettiin poliisille ilman, että kantelijalle kerrottiin, että tiedot hankitaan esiselvitykseen koskien hänen omaa menettelyään. Syyttäjien menettelyn johdosta asiassa tulee ulkopuoliselle väistämättä vaikutelma, että kyse on ollut nimenomaisesti sellaisesta menettelystä, jossa pyrki myötävaikuttamatta rikoksensa selvittämiseen. C ja D ovat tällä tavoin toimiessaan laiminlyöneet laissa säädetyn virkavelvollisuutensa huolehtia rikosoikeudellisen vastuun toteuttamisesta asianosaisten oikeusturvan edellyttämällä tavalla.

C:lle toimittamassaan vastineessaan kantelija on todennut, että vastine sisältää asianajajalain 5 c §:n ja oikeudenkäymiskaaren 15 luvun 17 §:n perusteella salassapidettävää tietoa. Vastineessa on todettu, että päämiehen kyseisissä säännöksissä tarkoitettu lupa tietojen antamiseen koskee vain tätä selvitystä eikä hänen suostumustaan voida tulkita siten, että hän sallisi nyt annettavien tietojen käytön missään muussa yhteydessä tai sen luovuttamista kenellekään muulle. C on tästä huolimatta toimittanut vastineen D:lle ja poliisille ilman, että kantelijalle olisi varattu mahdollisuutta lausua asiasta. Kantelussa oli tämän johdosta arvosteltu syyttäjien toimintaa myös siitä näkökulmasta, että he olivat toimittaneet kantelijan vastineen poliisille, vaikka tämä oli ilmoittanut sen sisältävän salassapidettäviä tietoja.

Syyttäjien tekemän asiakirjan salassa pidettävyyttä koskevan arvioinnin osalta merkityksellistä on osaltaan ollut kantelijan vastineen sisältämät tiedot. Kantelija ei ollut alun perin halunnut liittää vastinetta kanteluunsa sellaisenaan. Vaikka minulla nyt on ollut käytössäni vastine salaa-mattomana, niin katso tässä tapauksessa tarpeelliseksi arvioida yksityiskohtaisemmin sen sisältämiä tietoja. Totean syyttäjien menettelyn arvioinnin kannalta olennaista olevan sen, että syyttäjillä ei ole ollut velvollisuutta toimittaa hankkimaansa vastinetta oma-aloitteisesti poliisille kuten he ovat tehneet. Asian arvioinnin kannalta olennaisinta on nimenomaan se tapa, jolla syyttäjät hankkivat esiselvitykseen vastineen henkilöltä, jonka mahdollisesta rikokseen syyllistymisestä esiselvityksessä on nimenomaan ollut kyse eikä vastineen lopulta sisältämät tiedot. Saatujen selvitysten perusteella katson menettelystä vastanneen sekä C:n että D:n.

Pidän syyttäjien menettelyä lähtökohtaisesti vakavana, ja myös varsin tarpeettomana, virheenä. Selvityksissä ei ole tullut selkoa siihen, miksi tiedustelua kantelijalle ei tehnyt asiassa esitutkintaviranomainen. Kuitenkin kiistatonta on, että syyttäjät ja poliisi olivat keskustelleet esiselvityksestä ennen sen aloittamista ja poliisi oli esiselvityksessä jo kuullut kantelijan päämiestäkin. Tällöin varsin luontevaa olisi ollut, että myös kantelijalta tietoja olisi kysynyt poliisi. Syyttäjä osallistuu esitutkintaan, mutta ei ole esitutkintaviranomainen.

Syyttäjien menettelyn ongelmallisuutta asiassa lisää vaikutelma siitä, että he ovat viestillään pyrkineet selvittämään asianajajan ja tämän päämiehen käymien keskustelujen sisältöjä, kun samanaikaisesti toimivat itse vastapuolena syyttäjinä. Oikeus neuvotella luottamuksellisesti oikeusavustajansa kanssa kuuluu perustuslain 21 §:ssä ja Euroopan ihmisoikeussopimuksen 6 artiklassa turvattu oikeudenmukaisen oikeudenkäynnin määräyksiin (esimerkiksi [PeVL 28/2008 vp](#) s. 3). Asiassa syyttäjien lähettämä tiedustelu oli tosiasiallisesti koskenut sitä, mitä asianajaja oli päämiehelleen heidän välisissä keskusteluissa vankilassa väitetysti sanonut. Tämän tiedusteluun asianajaja ei ole voinut juurikaan vastata avaamalla hänen ja päämiehensä luottamuksellisten keskustelujen sisältöä. En voi siten yhtyä syyttäjien esittämään siitä, että tämän sisällöstä vastausta kantelijalta ei voitu perustellusti odottaa. Syyttäjien menettely on ollut omiaan luomaan vaaran myös heidän omasta esteellisyydestä. En kuitenkaan tarkemmin arvioi syyttäjien esteellisyyttä, sillä tältä osin valtakunnansyyttäjä on antanut päätöksensä jo 29.1.2020.

Syyttäjien menettely on ollut omiaan luomaan ulkopuoliselle vaikutelman syyttäjien pyrkimyksestä hankkia tietoja asianajajan ja päämiehen luottamuksellisista keskusteluista ja kiertää rikoksesta epäillyn oikeutta olla myötävaikuttamatta rikoksensa selvittämiseen. Vaikka syyttäjillä ei tällaista tarkoitusta olisi ollutkaan, niin yksinomaan ulkopuoliselle tuleva vaikutelma on omiaan vaarantamaan luottamusta syyttäjien toiminnan asianmukaisuuteen. Kuten Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen oikeuskäytännössä on todettu, niin ei riitä, että oikeus toteutuu, vaan sen toteutumisen on myös oltava nähtävissä ”justice must only be done, it must also be seen to be done” (esimerkiksi [Micallef v. Malta, 15.10.2009](#), kohdat 95-99).

Toisaalta syyttäjien menettelyn arvioinnin osalta olen ottanut huomioon, että väitetyillä kantelijan päämieheen kohdistuneilla uhkauksilla on ollut osaltaan yhteys myös siihen rikosasiaan, jota syyttäjät ovat käsitelleet. Syyttäjillä on ollut siten sinänsä peruste olla tästä teemasta yhteyksissä kantelijaan ja toisaalta myös velvollisuus tehdä yhteistyötä esitutkintaa suorittavan poliisin kanssa. Selvitysten perusteella asiassa on ollut ennen kaikkea ollut kyse syyttäjien kantelijalle lähettämän viestin varsin epäonnistuneesta muotoilusta ja tämän seurauksista. Asiassa ei ole kuitenkaan ilmennyt, että syyttäjien menettelystä olisi aiheutunut asiassa konkreettista vahinkoa. Kantelijan vastineen perusteella hän tiesi sitä laatiessaan, että poliisi oli jo kuulustellut

hänen päämiestään ja oli siten osin tietoinen menettelyään koskevasta esiselvityksestä, vaikkei syyttäjä tai poliisi ollut siitä hänelle ilmoittanut.

Kantelijan tietopyynnön käsittelyn osalta totean laillisuusvalvonnallisessa oikeuskäytännössä vakiintuneesti katsotun, että asiakirjapyyntöön tulee pyydettyä antaa valituskelpoinen päätös myös siinä tapauksessa, että viranomaisella ei ole pyydettyjä asiakirjoja (esimerkiksi [OKV/359/10/2020](#)). Kantelijan tekemän asiakirjapyyntöön suhteen olisi tullut menetellä julkisuuslain 14 §:n 3 kohdan mukaisesti. Yhdyn siten apulaisvaltakunnansyyttäjän lausunnossa toteamaan siitä, että erikoissyyttäjä C on siirtänyt tietopyynnön poliisille viivytyksettä, mutta hänen olisi tullut kuitenkin samalla ilmoittaa kantelijalle tietopyynnön siirtämisestä poliisin ratkaistavaksi sekä siitä, ettei syyttäjällä ole kantelijan pyytämiä asiakirjoja.

5 Poliisin menettelyn arviointi

Saadun selvityksen perusteella esiselvityksen aloittamisesta oli päättänyt rikoskomisario E. Myöhemmin esiselvitystä koskevan asian tutkinnanjohtajuus siirrettiin rikostarkastaja F:lle, koska poliisissa katsottiin asianmukaiseksi, että rikosasiaan liittyvän avustajan menettelyn esiselvitys suoritetaan pääasiaa tutkivan toiminnon sijaan eri toiminnossa.

Yhdyn poliisin tekemään arvioon tarpeellisuudesta siirtää esiselvitys eri toimintoon. Käsitteiseni mukaan pääasian esitutkinnan ja avustajan menettelyä koskevan esiselvityksen puolueettomuuden turvaamiseksi asianmukaista olisi ollut, että esiselvityksen olisi alusta alkaen suorittanut tutkinnanjohtaja E:n sijasta pääasiaa tutkivan toiminnon ulkopuolinen taho. Tällä tavoin asiassa ei olisi tullut edes vaaraa siitä vaikutelmasta, että pääasiaa tutkiva poliisi pyrki selvittämään asianajajan ja tämän päämiehen käymien luottamuksellisten keskustelujen sisältöjä koskien samanaikaisesti tutkimaansa pääasiaa.

Esitutkintaa johtaa tutkinnanjohtaja. Kyseisessä asiassa esiselvityksessä suoritettujen toimenpiteiden on tehty rikoskomisario E:n tutkinnanjohtajuudessa. Helsingin poliisilaitos on lausunnossaan todennut, että asiassa ei ole tullut ilmi seikkoja, jotka osoittaisivat, että syyttäjien selvityspyyntö kantelijalle olisi lähetetty E:n johdon ja valvonnan alaisena, hänen päätöksellään tai pyynnöstään. Lausunnossa on todettu, että E:llä ei ole ollut velvollisuutta, oikeutta eikä edes tosiasiallista mahdollisuutta vaikuttaa syyttäjien lähettämän selvityspyynnön sisältöön.

Vaikka syyttäjien ja tutkinnanjohtajien keskusteluista ei ole tarkempaa selvitystä, niin en voi yhtyä Poliisihallituksen ja Helsingin poliisilaitoksen näkemykseen siitä, että syyttäjien lähettämä materiaali tuli osaksi esiselvitysaineistoa vain poliisista riippumattomista syistä. E:n itsensä mukaan esiselvityksestä päätettiin yhdessä syyttäjän kanssa eikä hän ole selvityksessään kertonutkaan, että poliisilla olisi ollut tarkoitus hankkia kantelijalta tiedot esiselvitykseen jollain toisella tavalla kuin asiassa lopulta tapahtui.

Vaikka E ei ole ennakolta voinut vaikuttaa syyttäjien kantelijalle lähettämän selvityspyynnön sisältöön, niin hän on ollut tarkalleen tietoinen syyttäjien kantelijalle lähettämän viestin sisällöstä ja sen lähettämisestä. E on tiennyt, että syyttäjät ovat kysyneet kantelijalta poliisin esiselvityksessä olevasta menettelystä kertomatta tälle vireillä olevasta esiselvityksestä. Syyttäjät olivat lähettäneet kantelijalle lähettämänsä pyynnön tiedoksi myös poliisille ja tähän nähden varsin odotettavaa oli se, että syyttäjien tarkoitus oli lähettää poliisille myös kantelijan vastaus. Mielestäni asianmukaisena tutkinnanjohtajan menettelynä ei voida tässä tilanteessa pitää sitä, että hän passiivisena seuraa sivusta tilannetta, joka tulee johtamaan vaikutelmaan siitä, että hänen vastuulla olevaan esiselvitykseen on hankittu aineistoa esitutkintalain velvoitteita kiertäen. Esitutkintalain 5 luvun 3 §:n mukaan esitutkintaviranomaisen ja syyttäjän tulee neuvotella esitutkintayhteistyön järjestämiseen liittyvistä kysymyksistä. Käsitykseni mukaan tutkinnanjohtajana toimineen E:n velvollisuutena olisi ollut viimeistään syyttäjien kantelijalle lähettämän viestin jälkeen neuvotella tarkemmin syyttäjien kanssa siitä, millä tavoin esiselvitykseen hankitaan kantelijalta tietoja. Tällaisia keskusteluja ei ole ilmennyt poliisien eikä syyttäjien selvityksissä. Katson siten myös tutkinnanjohtajana toimineen E:n osaltaan laiminlyöneen virkavelvollisuuksiaan. Toimenpiteissäni olen kuitenkin ottanut huomioon, että ensisijaisesti moitteeni asiassa kohdistuu syyttäjiin. Rikostarkastaja F tuli puolestaan tutkinnanjohtajaksi vasta siinä vaiheessa, kun esiselvitysaineisto oli jo hankittu, joten moitteeni ei tämän menettelyn osalta kohdistu häneen.

Todisteiden hyödyntämiskiellosta on säädetty oikeudenkäymiskaaren 17 luvun 25 §:ssä. Vaikka hyödyntämiskieltoasiasta päättää lopullisesti tuomioistuin, niin hyödyntämiskielto tulee ottaa huomioon myös esitutkinnassa ja syyteharkinnassa. Lain esitöiden mukaan selvästi hyödyntämiskiellon alaisia todisteita ei tule hankkia esitutkinnassa eikä käyttää syyteharkinnassa ja nimetä todisteeksi ([HE 46/2014 vp](#) s. 85). Myös esitutkintaviranomainen joutuu siten pohtimaan hyödyntämiskieltoa omassa toiminnassaan, vaikka lain sanamuodon mukaan velvollisuus asettaa hyödyntämiskielto on nimenomaan tuomioistuimella.

Käsiteltävässä asiassa poliisilla ei ole ollut estettä käyttää kantelijan vastinetta hänen syyttömyyttään tukevana näyttönä kuten asiassa on toimittu, eikä poliisin menettelyn osalta merkityksellistä ole sekään, miten syyttäjä oli arvioinut salassapitoa. Tämä johtuu jo siitä, että syytetyn syyttömyyttä tukeva todiste on lähtökohtaisesti hyödynnettävissä ([HE 46/2014 vp](#) s. 93). Yhdyn kuitenkin Poliisihallituksen ja Helsingin poliisilaitoksen lausunnoissaan esittämään näkemykseen siitä, että viimeistään kantelijan vastineen saapumisen jälkeen poliisiin olisi tullut huolehtia siitä, että kantelijalle kerrotaan käynnistyneestä esiselvityksestä, tehdään selkoa hänen oikeuksistaan ja ilmoitetaan annetun vastineen olevan osa poliisin aineistoa. Näin ei ole toiminut tutkinnanjohtajana ensin toiminut E eikä myöskään tämän jälkeen tutkinnanjohtajan toiminut F. Jäljempänä toimenpiteeni kohdistuu siten tältä osin heihin molempiin.

Kantelijan tekemän tietopyynnön käsittelyn osalta yhdyin Poliisihallituksen lausunnossaan toteamaan siitä, että tietopyyntöä ei ole käsitelty Helsingin poliisilaitoksessa asianmukaisesti julkisuuslain mukaisesti siten, että pyydetty asiakirjat toimitetaan julkisuuslain mukaisen pääsääntöisen määräajan eli kahden viikon kuluessa tai vaihtoehtoisesti kantelijalle ilmoitetaan laissa säädetyn mukaisella tavalla siitä, että poliisi kieltäytyy antamasta pyydettyä tietoa. Lähtökohtaisesti asiakirjapyynnön vastaanottanut tutkinnanjohtajan olisi tullut huolehtia siitä, että tietopyyntöön vastataan julkisuuslain edellyttämässä määräajassa. Tutkinnanjohtajana toiminut E oli saanut kantelijan tietopyynnön sisältäneen sähköpostin syyttäjältä 19.11.2019 ja välittänyt tietopyynnön tutkintaryhmälleen. Tietopyyntöön ei kuitenkaan vastattu ja asia on unohtunut. Kantelija on lähettänyt 19.12.2019 muistutuksen tietopyynnöstään ja asiakirjat on toimitettu hänelle seuraavana päivänä.

6 Johtopäätökset ja toimenpiteet

Syyttäjälaitoksesta annetun lain 9 §:n mukaan syyttäjän tehtävänä on huolehtia rikosoikeudellisen vastuun toteuttamisesta hänen käsiteltävänä olevassa asiassa tasapuolisesti, joutuisasti ja taloudellisesti asianosaisten oikeusturvan ja yleisen edun edellyttämällä tavalla. Valtion virkamieslain 14 §:n mukaan virkamiehen on suoritettava tehtävänsä asianmukaisesti ja viivytyksettä.

Etelä-Suomen syyttäjälaitoksen erikoissyyttäjät C ja D ovat menetelleet virkavelvollisuuksiensa vastaisesti hankkiessaan kantelijalta vastineen poliisin esiselvitykseen tavalla, joka on ollut omiaan luomaan vaikutelman esitutkinnan toimittamista koskevien velvoitteiden kiertämisestä ja pyrkimyksestä selvittää asianajajan ja tämän päämiehen käymien luottamuksellisten keskustelujen sisältöjä asiassa, jossa toimivat itse vastapuolena syyttäjinä.

Valtioneuvoston oikeuskanslerista annetun lain 6 §:n 1 momentin mukaan jos virkamies, julkisyhteisön työntekijä tai muu henkilö julkista tehtävää hoitaessaan on menetellyt lainvastaisesti tai jättänyt velvollisuutensa täyttämättä, oikeuskansleri voi antaa asianomaiselle huomautuksen vastaisen varalle, mikäli hän ei harkitse olevan aihetta syytteen nostamiseen.

Annan C:lle ja D:lle mainitun lainkohdan nojalla huomautuksen lainvastaisesta menettelystä.

Lisäksi kiinnitän erikoissyyttäjä C:n huomiota velvollisuuteen noudattaa julkisuuslain menettelysäännöksiä tietopyynnön käsittelyssä.

Kiinnitän Helsingin poliisilaitoksen rikoskomisario E:n huomiota velvollisuuteen noudattaa julkisuuslain menettelysäännöksiä ja määräaikoja tietopyyntöön vastaamisessa. Saatan lisäksi hä-

nen tietoonsa edellä kohdassa 5 esittämäni käsitykset esitutinnan ja esiselvityksen puolueettomuuden varmistamisesta sekä tutkinnanjohtajan velvollisuudesta neuvotella syyttäjän kanssa esitutkintayhteistyön järjestämiseen liittyvistä kysymyksistä.

Saatan lisäksi Helsingin poliisilaitoksen rikoskomisario E:n ja rikostarkastaja F:n tietoon edellä kohdassa 5 esittämäni käsityksen siitä, että viimeistään kantelijan vastineen saapumisen jälkeen poliisiin olisi tullut huolehtia siitä, että kantelijalle kerrotaan käynnistyneestä esiselvityksestä, tehdään selkoa hänen oikeuksistaan ja ilmoitetaan annetun vastineen olevan osa poliisin aineistoa.

Kantelu ei anna aihetta muihin toimenpiteisiini.

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti.

Oikeuskansleri

Tuomas Pöysti

Esittelijäneuvos

Juho Lehtimäki